

Svenska Kraftnät

Stockholm
2022-10-09

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
I2022/01619

Underlag

Regeringens uppdrag till Svenska Kraftnät att undersöka möjligheten att använda intäkter från överbelastning för att finansiera nödåtgärder för konsumenterna och företagen

Företagarna har getts möjlighet att till Svenska Kraftnät ge våra synpunkter på hur ett ekonomiskt stöd för höga elkostnader kan utformas.

De kraftigt ökade elpriserna sätter nu hård press på företag. I synnerhet i elområde 3 och 4 rapporterar medlemmar i Företagarna dagligen om ohållbara kostnader. Detta riskerar i förlängningen att leda till minskad produktion, uppsägningar och i värsta fall konkurser. En sådan utveckling skulle ytterligare drabba Sveriges ekonomi.

Elprisökningarna är inte en enkom nationell fråga. Energi har blivit dyrare i hela Europa under 2022 och Sverige kan inte avvika radikalt i regleringar gentemot andra europeiska länder. Samtidigt kan ett tidsbegränsat stöd fylla en funktion i att överbrygga en akut kostnadskris för många företag.

Fjollårets stöd för höga elkostnader var riktat till hushåll. Därför kan inte en ny stödmekanism, som ska kunna riktas även till företag, baseras på det tidigare stödet. Andra hänsyn behöver tas.

Företagarna anser att staten primärt bör minska företagets kostnader genom sänkningar av skatt och moms. Det ger en direkt likviditetseffekt, kräver inga administrativa betungande ansökningsförfaranden och kan beslutas av riksdagen genom budget relativt snabbt. Eftersom energiskatt på el beläggs med moms ökas kostnaderna för företag dubbelt. Företagarna anser att energiskatt på el och moms på denna bör sänkas till lägsta tillåtna nivå. Vidare bör månatlig återbetalning av energiskatt för el i industriell produktion införas för alla företag. Idag får bara större företag månadsvis återbetalning av energiskatt på el som används i industriproduktion; mindre företag har bara möjlighet till årlig återbetalning, trots större behov av likviditet.

Sänkta skatter kan dock behöva kombineras med någon form av ekonomisk stödmekanism. Formen för ett sådant stöd bör utformas på ett ändamålsenligt sätt.

1. Stödet bör riktas till de företag och hushåll som är hårdast drabbade. Det gäller för närvarande primärt i SE3 och SE4. Stödet bör dock utformas på ett sådant sätt att det är onormalt höga priser som utgör grunden för stöd, inte geografisk placering som sammanfaller med högra priser.
2. Stödet ska betalas ut omgående, inte retroaktivt. Det akuta problemet för företag är nämligen bristande likviditet, i kombination med höga kostnader. Retroaktiva utbetalningar riskerar att komma för sent, dvs. när företag redan gått i konkurs eller stängt ned verksamheten och sagt upp sin personal.
3. Stödet ska betalas ut automatiskt, inte efter ett ansökningsförfarande. Ett sätt att överväga är att använda skattekontot för utbetalning för att nå företag och hushåll snabbt.

4. Stödet ska vara lättbegripligt, så att hushåll och företag förstår hur mycket stödmedel de får, när och varför.

5. Gränsvärden i stödkriterierna som medför stora marginaleffekter bör undvikas.

6. Stödet ska vara inte vara permanent, utan temporärt, och löpa ut automatiskt vid en förutbestämd tidpunkt, exempelvis 1 juli 2023. Syftet med en sådan ”solnedgångsklausul” är att aktivt politiskt beslut behöver fattas för att förlänga stödet därefter.

Företagarna vill därutöver uppmärksamma behovet av att från regeringens sida klargöra hur stödet ska finansieras om flaskhalsintäkterna inte räcker till.

Patrick Krassén
Samhällspolitisk chef
Företagarna

Johan Grip
Chefsekonom
Företagarna